

**«ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ –
ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΣ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ»**

**Διεύθυνση
Δημοτικής Εκπαίδευσης
Φεβρουάριος 2015**

**Τερέζα Λαμπριανού, ΕΔΕ
Πρόεδρος Επιτροπής
Μουσειακής Αγωγής**

Δομή παρουσίασης

- Η Μουσειακή Αγωγή ως καινοτόμος δράση του ΥΠΠ
- Σχεδιασμός και εφαρμογή των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής
- Παρουσίαση των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής
- Δημιουργική αξιοποίηση των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής στη σχολική πράξη
- Η σημασία του εκπαιδευτικού συνεδρίου Μουσειακής Αγωγής

Μουσειακή Αγωγή - καινοτόμος δράση του ΥΠΠ

- **Επίτευξη του πρωταρχικού σκοπού της εκπαίδευσης:**
ολόπλευρη ανάπτυξη του ατόμου μέσα από την καλλιέργεια πολλαπλών μορφών γνώσεων, στάσεων και δεξιοτήτων που απαιτούνται στην κοινωνία του 21^{ου} αιώνα.
- **Άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία και ενεργός δράση του μαθητή μέσα στους μουσειακούς και πολιτισμικούς χώρους.**
- **Ο εκπαιδευτικός ρόλος του μουσείου.**

Μουσειακή Αγωγή - καινοτόμος δράση του ΥΠΠ

Πρώθηση των στόχων της Μουσειακής Αγωγής

Δημιουργία Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μ.Α. από το 1996.

- Υλοποιούνται με τη στήριξη των Πολιτιστικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
- Σχεδιάζονται από ειδικά καταρτισμένους εκπαιδευτικούς– αποσπασμένους συμβούλους σε συνεργασία με τους επιθεωρητές δημοτικής εκπαίδευσης και τους εφόρους των μουσείων.
- Πραγματοποιούνται σε όλες τις πόλεις της Κύπρου σε συνεργασία με: το Τμήμα Αρχαιοτήτων, το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο στη Λευκωσία, το Μουσείο Πιερίδη-Πολιτιστικό Ίδρυμα Τραπέζης Κύπρου στη Λάρνακα, το Δημοτικό Μουσείο THALASSA στην Αγία Νάπα, την Π.Ο.Ε.Δ και την κοινότητα Βάσας Κοιλανίου.
- Εφαρμόζονται από τους συμβούλους με την εποπτεία των επιθεωρητών δημοτικής εκπαίδευσης.

Μουσειακή Αγωγή - καινοτόμος δράση του ΥΠΠ

Ο ρόλος της Μουσειακής Αγωγής

- Καλλιέργεια στον μέγιστο βαθμό των στόχων του σχολείου καθώς και της κουλτούρας των παιδιών και των εκπαιδευτικών για επίσκεψη σε μουσεία, και του σεβασμού της πολιτιστικής μας κληρονομιάς.
- Σχεδιασμός Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων τα οποία προσφέρουν στους εκπαιδευτικούς άριστα δομημένες θεματικές ενότητες για δημιουργική αξιοποίηση τους στο περιβάλλον του σχολείου.
- Δημιουργική αξιοποίηση των αρχαιολογικών χώρων, μουσείων - μνημείων του τόπου μας.

Σχεδιασμός και εφαρμογή Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής

Προϋποθέσεις για τον σχεδιασμό ενός εκπαιδευτικού προγράμματος

- Να συνάδει με το Αναλυτικό Πρόγραμμα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού.
- Να έχει ξεκάθαρους γνωσιολογικούς, ψυχοκινητικούς, συναισθηματικούς στόχους, διαφοροποιημένους ανάλογα με την ηλικία, και τα ενδιαφέροντα των παιδιών μέσα από τη βιωματική μάθηση και τη διαθεματική προσέγγιση.
- Να γίνεται χρήση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού, που να συμβάλλει θετικά στην επίτευξη των στόχων του προγράμματος και να πολλαπλασιάζει την αισθητική απόλαυση.

Σχεδιασμός και εφαρμογή Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής

Προϋποθέσεις για τον σχεδιασμό ενός εκπαιδευτικού προγράμματος

- **Να έχει παιδοκεντρικές δραστηριότητες που:**
 - να προκαλούν το ενδιαφέρον και τη συνεργασία μεταξύ των παιδιών, μέσα από δραματοποιήσεις, υπόδυση ρόλων, θεατρικά παιχνίδια, εικαστικές δημιουργίες
 - να συμβάλλουν στην ενεργοποίηση των αισθήσεων, των συναισθημάτων, της φαντασίας, της κριτικής σκέψης και της δημιουργικότητας
 - να ενθαρρύνουν τα παιδιά να αναζητούν τη δική τους ερμηνεία και να οδηγούνται στη δική τους προσωπική ανάγνωση των εκθεμάτων

Σχεδιασμός και εφαρμογή Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής

Προϋποθέσεις για τον σχεδιασμό ενός εκπαιδευτικού προγράμματος

- Να είναι προσαρμοσμένο στους περιορισμούς και δυνατότητες του χώρου και του χρόνου
- Να παρέχει την ευκαιρία στα παιδιά και στους εκπαιδευτικούς να εκφράσουν τις εντυπώσεις, απόψεις και σχόλια για βελτίωση του εκπαιδευτικού προγράμματος με διάφορους τρόπους όπως: ερωτηματολόγιο, συνέντευξη, πρακτική εργασία

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής

Για αποτελεσματικότερη εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος απαιτούνται τρία βασικά στάδια:

- α) Πριν από την επίσκεψη - προετοιμασία στο σχολείο**
Συγκέντρωση πληροφοριών για το μουσείο και ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος των μαθητών μέσα από ποικίλες δραστηριότητες.
- β) Κατά την επίσκεψη στο μουσείο**
Υποδοχή, προεργασία για το μουσείο, κανόνες συμπεριφοράς. Εφαρμογή του εκπαιδευτικού προγράμματος με ενεργό συμμετοχή των παιδιών.
- γ) Μετά την επίσκεψη στο μουσείο**
Δημιουργία και παρουσίαση δραστηριοτήτων και εργασιών στο σχολείο και στην κοινότητα.

Δημιουργική αξιοποίηση των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής στη σχολική πράξη

Μετά την επίσκεψη στο μουσείο

Μετά την επίσκεψη στο μουσείο οι εκπαιδευτικοί αξιοποιούν τη μουσειακή εμπειρία για μετέπειτα εμπλοκή των παιδιών με τους πιο κάτω τρόπους:

- Ενθαρρύνουν και παροτρύνουν τα παιδιά να προχωρήσουν στην παραγωγή δημιουργικών εργασιών/έργων με σκοπό την παρουσίασή τους τόσο εντός όσο και εκτός της σχολικής τους μονάδας με αποκορύφωμα την εβδομάδα Μουσειακής Αγωγής.

Δημιουργική αξιοποίηση των Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων Μουσειακής Αγωγής στη σχολική πράξη

Μετά την επίσκεψη στο μουσείο - δραστηριότητες στο σχολείο

- Επεκτείνουν τη μουσειακή εμπειρία για αξιοποίηση άλλων αρχαιολογικών, μουσειακών, μνημειακών, πολιτισμικών χώρων στο περιβάλλον του σχολείου και της κοινότητας π.χ. δράσεις για υιοθέτηση ενός μνημείου.
- Αξιοποιούν τα μουσεία/μνημεία και τις συλλογές τους έτσι ώστε να δομήσουν νέα εκπαιδευτικά προγράμματα.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Επιμόρφωση

- Σεμινάρια
- Ημερίδες
- Επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού:

α) Μουσειακή Αγωγή

http://www.moec.gov.cy/dde/programs/mousiaki_agogi/ekpaideutika-programmata.html

β) Εικαστική Αγωγή

<http://www.schools.ac.cy/klimakio/Themata/Eikastiki-Agogi/>

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής

Χαλκολιθική περίοδος 3900 - 2500 π.Χ	Περίοδος του Χαλκού 2500 - 1050 π.Χ	Γεωμετρική περίοδος 1050 - 750 π.Χ	Αρχαϊκά Χρόνια 750 - 475 π.Χ	Κλασσικά Χρόνια 475 - 325 π.Χ	Ελληνιστικά Χρόνια 325 - 50 π.Χ
--	---	--	------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------

Ρωμαϊκή Εποχή 50 - 395 μ.Χ	Βυζαντινή Εποχή 395 - 1185 μ.Χ	Φραγκοκρατία 1191 - 1489 μ.Χ	Ενετοκρατία 1489 - 1571 μ.Χ	Οθωμανική Εποχή 1571 - 1878 μ.Χ	Αγγλοκρατία 1878 - 1960 μ.Χ
----------------------------------	--------------------------------------	---------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής **ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ**

Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο

**«Της Χώρας τα Παζάρια»
για παιδιά της Στ΄ τάξης**

**«Ο κόσμος της
Μεσαιωνικής
Λευκωσίας»
για παιδιά της Ε΄ τάξης**

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

Αρχαιολογικό Μουσείο Λευκωσίας

**«Ειδώλιο, το δόλιο»
για μαθητές της Δ΄ τάξης**

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής ΛΕΜΕΣΟΥ

**Μεσαιωνικό Μουσείο
Κύπρου
(Κάστρο Λεμεσού)**

**«Πίσω από τις
πολεμίστρες ...»
για παιδιά της Ε΄ τάξης**

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής **ΛΕΜΕΣΟΥ**

**Επαρχιακό
Αρχαιολογικό
Μουσείο Λεμεσού**

**«Κύπριδα Αφροδίτη»
για παιδιά της Δ΄ τάξης**

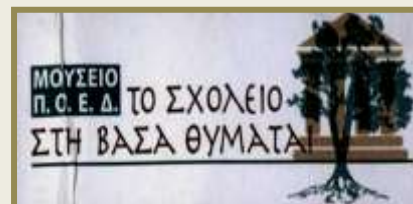
Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής **ΛΕΜΕΣΟΥ** - Βάσα Κοιλανίου

«Το σχολείο της Βάσας θυμάται»

- *Το σχολείο στα παλιά χρόνια, Α΄ και Β΄ τάξη*
- *Το σχολείο της Βάσας μας μαθαίνει, Γ΄ και Δ΄ τάξη*
- *Ανακαλύπτοντας το σχολείο του χθες, Ε΄ και ΣΤ΄ τάξη*

**Μουσείο Εκπαίδευσης
Π.Ο.Ε.Δ**

Βάσα Κοιλανίου

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής ΛΑΡΝΑΚΑΣ

**«Θάλασσα, θάλασσα ...
Πρόσκληση σε ένα αρχαίο
συμπόσιο»**
για παιδιά Δ' τάξης
στο Επαρχιακό Αρχαιολογικό
Μουσείο Λάρνακας

**«Ζώα, Πουλιά
και Τέρατα»**
για παιδιά
Γ' τάξης
στο Μουσείο
Πιερίδη
στη Λάρνακα

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής **ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ**

Στην Αγία Νάπα τη
θαλασσοφίλητη ... Καράβι της
Κερύνειας άνοιξε πανιά»
για παιδιά Δ΄ τάξης

Δημοτικό
Μουσείο
THALASSA
στην Αγία
Νάπα

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής **ΠΑΦΟΥ**

«Ταξιδεύοντας με την κυρά της Λέμπας»
για παιδιά της Γ΄ και Δ΄ τάξης

**Επαρχιακό Αρχαιολογικό Μουσείο
Πάφου**

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής **ΠΑΦΟΥ**

**Τοπικό Μουσείο
Παλαιπάφου,
Κούκλια**

**«Στα χνάρια της θεάς Αφροδίτης»
για παιδιά της Δ΄ και Ε΄ τάξης**

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΜΟΥΣΕΙΑΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

[ΒΙΝΤΕΟ](#)

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εικαστικής Αγωγής

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εικαστικής Αγωγής ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ για παιδιά της Ε΄ τάξης

Βυζαντινό
Μουσείο
Ιδρύματος
Αρχιεπισκόπου
Μακαρίου Γ΄

ΔΙΑΔΡΟΜΗ
ΕΠΙΦΟΙ
ΑΓΙΟΙ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗ
ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ
ΤΕΧΝΗ

ΣΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

«ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ –
ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΣ ΔΡΑΣΗ»

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εικαστικής Αγωγής ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

«Ύμνος στην ελευθερία»
για παιδιά Στ΄ τάξης

Πινακοθήκη Ιδρύματος
Αρχιεπισκόπου
Μακαρίου Γ΄

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εικαστικής Αγωγής ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ

**«Ο παιδικός κόσμος της Πινακοθήκης»
για παιδιά Δ΄ τάξης**

**Κρατική Πινακοθήκη
Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης**

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εικαστικής Αγωγής ΛΕΜΕΣΟΥ

«Ο τόπος μας με την παλέτα
των ζωγράφων» για παιδιά Ε΄ τάξης

Δημοτική Πινακοθήκη Λεμεσού

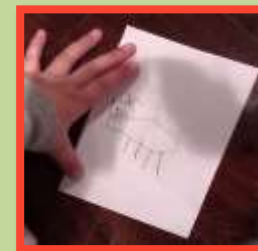
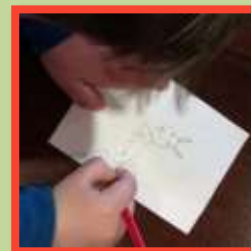

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Εικαστικής Αγωγής ΠΑΦΟΥ

Δημοτική
Πινακοθήκη
Πάφου

«Αναζητώντας τα ζώα
στην πινακοθήκη»
για παιδιά Β΄ τάξης

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

[ΒΙΝΤΕΟ](#)

Η σημασία του εκπαιδευτικού συνεδρίου Μουσειακής Αγωγής

Α΄ μέρος: Εισηγήσεις για τον σχεδιασμό και εφαρμογή των Ε.Π.Μ.Α., με παραδείγματα από το διεθνές πεδίο και τις σύγχρονες τάσεις αναφορικά με τη Μουσειακή Αγωγή.

Β΄ μέρος: Έξι παράλληλα βιωματικά εργαστήρια από αποσπασμένους Συμβούλους Μ.Α., που στοχεύουν στην

- αξιοποίηση των επισκέψεων των παιδιών τόσο στα μουσεία/μνημεία κατά τρόπο δημιουργικό κι ευχάριστο.
- αξιοποίηση των ΕΠΜΑ για μετέπειτα εμπλοκή των παιδιών σε δραστηριότητες στο περιβάλλον του σχολείου και οργάνωση συγκεκριμένων δράσεων που θα παρουσιάσουν/εκθέσουν κατά την εβδομάδα Μ.Α.
- επέκταση της εμπειρίας της Μ.Α. για αξιοποίηση άλλων μουσειακών, μνημειακών, ιστορικών χώρων (π.χ. δράσεις για υιοθέτηση ενός μνημείου).
- αξιοποίηση των μουσείων/μνημείων και των συλλογών τους έτσι ώστε να δομηθούν νέα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Η σημασία του εκπαιδευτικού συνεδρίου Μουσειακής Αγωγής

Τα βιωματικά εργαστήρια δεν επαναλαμβάνουν τα ΕΠΜΑ που ήδη εφαρμόζονται στα μουσεία.

Τα εργαστήρια παρουσιάζουν νέες προτάσεις σε μουσεία που ήδη εφαρμόζονται ΕΠΜΑ, αλλά και σε άλλα μουσεία και μνημεία, οι οποίες μπορούν να επεκταθούν και να ολοκληρωθούν σε νέα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Τα εργαστήρια αποτελούν πηγή αναφοράς για τους εκπαιδευτικούς οι οποίοι μπορούν να τα εφαρμόσουν με τους μαθητές τους

ΜΟΥΣΕΙΑΚΗ ΑΓΩΓΗ - ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΣ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Εκπαιδευτικά Προγράμματα Μουσειακής Αγωγής

Όταν η σχέση ανάμεσα στο σχολείο και στο μουσείο είναι διαρκής και δημιουργική τότε και τα παιδιά κάνουν κτήμα τους την τέχνη, την ιστορία, την πολιτισμική κληρονομιά και κατανοούν καλύτερα τον εαυτό τους και τους άλλους.

Η δημιουργία νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, που να καλύπτουν όλα τα μουσεία/μνημεία στις πόλεις και στην ύπαιθρο και όλες τις τάξεις του Δημοτικού, είναι ανάμεσα στους βασικούς στόχους της Διεύθυνσης Δημοτικής Εκπαίδευσης.

